EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 5.12.2012
COM(2012) 729 final

2012/0351 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS

nuorisotakuun perustamisesta

{SWD(2012) 409 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Korkeilla ja yhä kasvavilla nuorisotyöttömyysluvuilla on dramaattisia seurauksia talouteen, yhteiskuntaan ja nuoriin itseensä.

Koko EU:n nuorisotyöttömyysaste on kivunnut huikeaan 22,7 prosenttiin (vuoden 2012 kolmas neljännes). Luku on lähes kaksinkertainen aikuisväestön työttömyyteen verrattuna[1], eivätkä ennusteet lupaa käännöstä parempaan suuntaan. Noin 5,5 miljoonaa nuorta on työttömänä, ja työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevia alle 25-vuotiaita on tällä hetkellä yli 7,5 miljoonaa.

Mutta muutenkin kuin välittömästi kriisistä johtuen eli myös matalamman asteisena nuorisotyöttömyys ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jääminen tulee kalliiksi ja on yhteiskunnalle vahingollista. Tänä päivänä niiden kustannukset aiheutuvat maksettavista avustuksista ja saamatta jäävistä ansioista ja veroista, mutta ne ovat kalliita myös tulevaisuudessa, koska niiden aiheuttamat erinäiset ”arvet” vaikuttavat tulevaisuudessa pitkän aikaa kielteisesti ansiotasoon, työttömyysriskiin, terveydentilaan, hyvinvointiin ja eläkerahastoihin. Euroopalla ei ole varaa tuhlata osaamistaan ja tulevaisuuttaan.

Tarve toteuttaa toimia, joilla tuetaan nuorten siirtymistä koulutuksesta työelämään, todettiin jo ennen kriisiä. Vuonna 2005 neuvosto päätti työllisyyspolitiikan suuntaviivojen (2005–2008) yhteydessä, että politiikan avulla olisi varmistettava, että ”jokaiselle työttömälle tarjotaan uusi mahdollisuus: nuorille ennen kuin työttömyys on kestänyt 6 kuukautta”. Vuonna 2008 neuvosto lyhensi kyseisen ajanjakson koulunsa päättäneiden nuorten osalta enintään neljään kuukauteen.

Koska kyseistä toimenpidettä ei vielä vuoteen 2010 mennessä ollut toteutettu kaikkialla EU:ssa, sekä Euroopan parlamentti että Euroopan nuorisofoorumi puhuivat voimakkaasti EU:n tasolla käyttöön otettavien nuorisotakuiden puolesta.

Eurooppa 2020 -strategian ja siihen kuuluvan Nuoret liikkeellä -lippulaiva-aloitteen puitteissa komissio kehotti etenkin jäsenvaltioita huolehtimaan siitä, että kaikilla nuorilla on työpaikka tai jatkokoulutuspaikka tai he ovat aktivointitoimien piirissä neljän kuukauden sisällä koulun päättämisestä, ja tarjoamaan tämän ns. nuorisotakuuna.

Vuosina 2011 ja 2012 erityisesti Eurooppa-neuvosto, Euroopan parlamentti ja Euroopan nuorisofoorumi ovat esittäneet kehotuksen monesti uudelleen, mutta sillä ei ole ollut paljonkaan vaikutusta käytännössä.

[1] Eurostatin työvoimatilastojen pääindikaattorit, kausitasoitetut neljännesvuositiedot. Nuoriksi katsotaan alle 25-vuotiaat ja aikuisiksi yli 25-vuotiaat.

Huhtikuussa 2012 esittämässään työllisyyspaketissa komissio ilmoitti aikovansa esittää vuoden loppuun mennessä ehdotuksen neuvoston suositukseksi nuorisotakuusta.

Eurooppa-neuvosto kehotti 29. kesäkuuta 2012 jäsenvaltioita tehostamaan ponnisteluja nuorten työllisyyden lisäämiseksi tavoitteena se, että muutaman kuukauden kuluessa koulunkäynnin päättämisestä nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka. Neuvosto totesi myös, että kyseisiin toimiin voidaan myöntää tukea Euroopan sosiaalirahastosta (ESR) ja että jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä mahdollisuuksia rahoittaa tilapäisiä työhönottotukia rahaston avulla.

Vuotuisessa kasvuselvityksessä 2013[2] komissio painotti, että jäsenvaltioiden olisi turvattava nuorten siirtyminen koulusta työelämään ja kehitettävä ja toteutettava nuorisotakuujärjestelmiä, joiden mukaisesti jokaisen alle 25-vuotiaan on saatava tarjous työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikasta neljän kuukauden kuluessa virallisen koulutuksen päättämisestä tai työttömäksi joutumisesta. Euroopan sosiaalirahasto voi osallistua kyseisten järjestelmien rahoitukseen.

Komissio esittää ehdotuksen neuvoston suositukseksi, jonka tarkoituksena on varmistaa, että nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus- tai harjoittelupaikka neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä. Ehdotuksessa esitellään myös, miten nuorisotakuujärjestelmä olisi perustettava. Ehdotukseen sisältyy kuuteen eri toimintalinjaan perustuvia suuntaviivoja: on luotava vahvoja kumppanuuksia kaikkien sidosryhmien kanssa, huolehdittava varhaisesta puuttumisesta ja aktivoinnista, jotta vältetään nuorten jääminen työelämän ja koulutuksen ulkopuolelle, toteutettava tukitoimia työmarkkinoille integroitumisen helpottamiseksi, hyödynnettävä täysimääräisesti kyseisiin toimiin saatavilla olevaa EU-rahoitusta, arvioitava ja kehitettävä jatkuvasti nuorisotakuujärjestelmiä ja pantava järjestelmät nopeasti täytäntöön. Lisäksi ehdotuksessa esitetään yhteenveto siitä, miten komissio tukee jäsenvaltioiden toimintaa. EU:n rahoituspuitteet, hyvien käytäntöjen jakaminen jäsenvaltioiden kesken, jäsenvaltioiden toimien seuranta EU-ohjausjakson puitteissa ja tietoisuuden lisäämistoimien tukeminen.

Ehdotukseen liittyy komission yksiköiden valmisteluasiakirja (SWD), jossa esitellään yksityiskohtaisemmin nuorisotakuun sisältöä, käsitellään kyseisten järjestelmien kustannuksiin ja hyötyyn liittyviä kysymyksiä ja kuvaillaan erikseen jokainen nuorisotakuun onnistumisen edellyttämä osatekijä. Lisäksi ehdotuksen liitteenä olevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa esitellään politiikkaa, jolla nuorten työllisyyttä tuetaan jo nyt 27 jäsenvaltiossa ja Kroatiassa. Asiakirjasta käyvät ilmi maiden erilaiset lähtökohdat täysimittaisten nuorisotakuujärjestelmien toteuttamiseen.

[2] COM(2012) 750, 28.11.2012.

2. KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

Tanskan puheenjohtajakaudella Horsensissa 24. ja 25. huhtikuuta 2012 pidetyn työ- ja sosiaaliministereiden epävirallisen kokouksen yhteydessä järjestettiin työpaja, jossa pohdittiin nuorisotakuun toteuttamistapoja. Kokouksessa korostettiin, että koulutuspolitiikkaa olisi laadittava yhdessä työllisyyspolitiikan kanssa, toiminnassa olisi keskityttävä ongelmaryhmiin eli niihin, joilla ei ole ammattipätevyyttä/tutkintoa, ja että toimintamallit olisi räätälöitävä kunkin maan olosuhteiden ja yksittäisten huolenaiheiden mukaan. Lisäksi painotettiin, että viranomaisten on tuettava nuoria ja erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa olevia mutta että myös nuorten on sitouduttava prosessiin ja hyväksyttävä velvollisuutensa ja vastuunsa. Euroopan sosiaalirahasto mainittiin mahdollisena rahoituslähteenä etenkin kun on tarpeen toteuttaa julkisen talouden säästö-/vakauttamistoimia.

Julkisten työvoimapalvelujen verkostolle lähetetään vuosittain kysely, joka koskee niiden kykyä mukautua kriisiin. Tammikuussa käynnistettyyn vuoden 2012 kyselyyn sisältyy nuorisotyöttömyyden ratkaisemiseksi toteutettuja toimia koskeva osio. Kyselyvastaukset on otettu huomioon tätä ehdotusta tukevaa komission yksiköiden valmisteluasiakirjaa laadittaessa.

Julkisten työvoimapalvelujen johtajien tapaamisessa Tanskan puheenjohtajakaudella kesäkuussa 2012 kyseisen verkoston jäseniä pyydettiin raportoimaan nimenomaan nuoriin kohdistuvien toimien kehityksestä tammikuun 2012 jälkeen.

Työllisyyspaketin seurantatoimena keskusteltiin 19. ja 20. kesäkuuta 2012 työmarkkinaosapuolten kanssa mahdollisuudesta tehdä nuorisotakuuta koskeva aloite.

Brysselissä 6. ja 7. syyskuuta 2012 pidetyssä Jobs for Europe -konferenssissa[3], johon osallistuivat kaikki keskeiset sidosryhmät, myös työmarkkinaosapuolet ja nuorisojärjestöt, suurin osa puhujista ilmaisi tukensa nuorisotakuun perustamiselle EU:n laajuisesti. Puhujat totesivat, että nuorille on annettava kunnon lähtökohdat elämälle erityisesti nykyisinä vaikeina aikoina.

Euroopan nuorisofoorumin ja alojenvälisten työmarkkinajärjestöjen edustajia tavattiin syyskuussa 2012.

Lisäksi nuorisotakuualoitteesta keskusteltiin työmarkkinaosapuolten kanssa vielä 23. lokakuuta 2012 kokoontuneessa työmarkkinaosapuolten neuvottelukomiteassa.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

Oikeusperusta: Nuorisotakuuta koskevan ehdotuksen painopiste on työllisyyspolitiikassa (SEUT-sopimuksen IX osasto), joten SEUT-sopimuksen 292 artikla on asianmukainen

[3] Lisätietoja osoitteessa http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=88&eventsId=641.

oikeusperusta sitä koskevan suosituksen antamiselle. Työllisyyspolitiikkaa koskeva unionin toimivalta määritellään SEUT-sopimuksen IX osastossa, jossa ei määrätä suosituksen antamista koskevasta erityisestä oikeusperustasta. SEUT-sopimuksen 149 artiklassa määrätään erityisesti ainoastaan mahdollisuudesta ”toteuttaa edistämistoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on edistää jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja tukea niiden toimintaa työllisyyden alalla aloittein, joilla pyritään kehittämään tiedon ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa”; nämä eivät kuulu tämän suosituksen kohdealaan.

Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaate: Komissio ja jäsenvaltiot ovat hyvin huolissaan nuorten nykyisestä työmarkkinatilanteesta ja sen jatkuvasta heikkenemisestä. Hurjilla nuorisotyöttömyysluvuilla on vaikutuksia koko Eurooppaan: niistä aiheutuu suuria menoja nyt ja tulevaisuudessa. Nuorisotakuun avulla säästöjä syntyy muuallakin kuin vain sosiaalisen suojelun menoissa. Työttömyyden ja taitojen heikkenemisen ehkäiseminen toisi pitkän aikavälin hyötyä nuorille ja taloudelle, kun koko eliniän aikana työttömyysjaksoja olisi vähemmän, ansiotaso olisi parempi (minkä vuoksi myös verotulot ja sosiaaliturvamaksut kasvaisivat) ja sosiaaliset ja terveysongelmat vähenisivät.[4]

Koska neuvoston ja Euroopan parlamentin esittämiä useita poliittisia vaatimuksia nuorisotakuujärjestelmien toteuttamiseksi ei ole pantu täytäntöön, jäsenvaltioille on nyt tarpeen antaa tämä suositus. Tähän mennessä vain muutama jäsenvaltio on toteuttanut toimia kattavan nuorisotakuujärjestelmän toteuttamiseksi.

Kun EU:n tasolla annetaan ohjeita välineistä, jotka edistävät toimivan nuorisotakuujärjestelmän toteuttamista, jäsenvaltiot pystyvät hyödyntämään koheesiorahastoja ja erityisesti Euroopan sosiaalirahastoa parhaalla mahdollisella tavalla puuttuakseen nuorisotyöttömyyteen ja työmarkkinoilta putoamiseen.

Ehdotuksessa myönnetään, että yksittäisten jäsenvaltioiden (tai alue- tai paikallistasojen) erilaiset tilanteet saattavat aiheuttaa eroja siihen, millaiseksi järjestelmä laaditaan ja miten sitä myöhemmin toteutetaan.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ei sovelleta.

5. LISÄTIEDOT

Ei sovelleta.

[4] Lisätietoja nuorisotakuuohjelmien toteuttamisen kustannuksista ja hyödyistä löytyy oheisesta komission yksiköiden valmisteluasiakirjasta.

2012/0351 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS

nuorisotakuun perustamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Nuorten eurooppalaisten inhimilliseen pääomaan investoiminen juuri nyt tuottaa hyötyä pitkällä aikavälillä ja edistää kestävää ja osallistavaa talouskasvua. Eurooppa saa täyden hyödyn aktiivisesta, innovatiivisesta ja ammattitaitoisesta työvoimasta ja välttää samalla valtavat kustannukset, joita sille aiheutuu, jos nuoret eivät ole koulutuksessa eivätkä työelämässä (nykyisin arviolta 1,2 prosenttia BKT:stä).[5]

(2) Nykyinen kriisi on koetellut erityisen kovasti nuoria. Nuorten haavoittuvuus johtuu heidän elämässään käynnistä olevasta siirtymävaiheesta, ammattikokemuksen puutteesta, joskus puutteellisesta koulutuksesta, usein heikosta sosiaaliturvasta, rajallisista rahoitusmahdollisuuksista ja epävakaista työoloista. Huono palkka ja epävarma työ ovat todennäköisemmin nuorten naisten ongelmia, ja nuoria vanhempia – etupäässä nuoria äitejä – varten tarjolla olevat työ- ja perhe-elämän yhteensovittamistoimenpiteet ovat riittämättömiä. Lisäksi on nuoria, jotka ovat erityisen epäedullisessa asemassa tai vaarassa joutua syrjityiksi. Sen vuoksi tarvitaan asianmukaisia tukitoimia.

(3) Koko Euroopassa on työelämän ja koulutuksen ulkopuolella 7,5 miljoonaa nuorta eli 12,9 prosenttia nuorista (15–24-vuotiaista) eurooppalaisista. Monet heistä ovat suorittaneet vain ylemmän perusasteen opinnot ja keskeyttäneet koulunkäynnin, ja usein he ovat maahanmuuttajia tai vähäosaisista perheistä. Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleviin nuoriin lukeutuu erilaisia alaryhmiä, joiden tarpeet vaihtelevat.

(4) Työttömistä alle-25-vuotiaista 30,1 prosenttia on ollut työttömänä yli 12 kuukautta. Yhä useampi nuori ei myöskään aktiivisesti etsi töitä, minkä vuoksi he voivat jäädä ilman työmarkkinoille paluuseen tarkoitettua rakennetukea. Tutkimukset ovat osoittaneet, että nuorisotyöttömyys voi jättää pysyviä arpia. Niitä ovat esimerkiksi kasvanut riski joutua työttömäksi myöhemmin, tulevan ansiotason aleneminen, inhimillisen pääoman menettäminen, köyhyyden periytyminen sukupolvelta toiselle ja

[5] Eurofound (2012), ”NEETs – Young people not in employment, education or training: Characteristics, costs and policy responses in Europe”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg.

pienempi motivaatio perheen perustamiseen, mikä osaltaan nopeuttaa väestön vähenemistä.

(5) Käsitteellä ”nuorisotakuu” tarkoitetaan tässä huolehtimista siitä, että nuoret saavat laadukkaan tarjouksen työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikasta neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä.

(6) Nuorisotakuulla voidaan vaikuttaa kolmeen Eurooppa 2020 -strategian tavoitteeseen. Kyseiset tavoitteet koskevat 20–64-vuotiaiden 75 prosentin työllisyyttä, koulupudokkaiden osuuden laskemista alle 10 prosenttiin ja köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen loppumista vähintään 20 miljoonalta ihmiseltä.

(7) Jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoissa[6], erityisesti suuntaviivoissa 7 ja 8, kehotetaan jäsenvaltioita edistämään nuorten integroitumista työmarkkinoille ja yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa auttamaan ennen kaikkea ilman työtä tai koulutuspaikkaa olevia nuoria saamaan ensimmäinen työpaikka, työkokemusta tai jatkokoulutusmahdollisuuksia, myös oppisopimuskoulutusta, ja puuttumaan nopeasti työttömäksi joutuneiden nuorten tilanteeseen.

(8) Jo vuonna 2005 neuvosto pääsi jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikkojen suuntaviivoissa[7] (2005–2008) yksimielisyyteen siitä, että ”jokaiselle työttömälle tarjotaan uusi mahdollisuus: nuorille ennen kuin työttömyys on kestänyt 6 kuukautta”. Vuonna 2008[8] neuvosto lyhensi ajanjakson koulunsa lopettaneiden nuorten osalta enintään neljään kuukauteen.

(9) Vuonna 2010 antamassaan päätöslauselmassa nuorten työmarkkinoille pääsyn edistämisestä sekä harjoittelijoiden, työharjoittelun ja oppisopimuskoulutuksen aseman vahvistamisesta[9] Euroopan parlamentti kehotti Euroopan komissiota, jäsenvaltioita, työmarkkinaosapuolia ja muita sidosryhmiä tukemaan kansallista työmarkkina- ja koulutuspolitiikkaa nuorisotakuun avulla. Siten voitaisiin taata kaikkien nuorten oikeus EU:ssa saada tarjous työpaikasta, oppisopimuksesta, lisäkoulutuksesta tai kaksiosaisesta koulutuksesta, jossa yhdistyvät opiskelu ja työnteko, enintään neljän kuukauden työttömyysjakson jälkeen.

(10) Komissio kannusti vuonna 2010 antamassaan Nuoret liikkeellä -tiedonannossa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön nuorisotakuut. Niitä on kuitenkin tähän mennessä toteutettu hyvin vähän. Tässä suosituksessa vahvistetaan ja esitetään uudelleen jäsenvaltioiden tarve jatkaa tähän tavoitteeseen pyrkimistä, ja samalla se on avuksi kyseisten järjestelmien suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.

(11) Kesäkuussa 2011 kokoontuneen neuvoston päätelmissä nuorten työllisyyden edistämisestä Eurooppa 2020 -tavoitteiden saavuttamiseksi kehotettiin jäsenvaltioita pikaisiin toimiin jatko- tai uudelleenkoulutuksen taikka aktivointitoimenpiteiden tarjoamiseksi nuorille, jotka eivät ole työelämässä eivätkä koulutuksessa, mukaan lukien koulunkäynnin varhain lopettaneet nuoret. Siten voitaisiin päästä lähemmäksi tavoitetta eli saada kyseiset henkilöt takaisin yleissivistävän tai ammatillisen

---

6 Neuvoston päätös 2010/707/EU, EUVL L 308, 24.11.2010, s. 46.

7 Neuvoston päätös 2005/600/EY, EUVL L 205, 6.8.2005, s. 21.

8 Jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista (2008–2010) tehty neuvoston päätös 2008/618/EY, EUVL L 198, 26.7.2008, s. 51.

9 P7-TA(2010) 0262, 6.7.2010.

koulutuksen pariin tai työmarkkinoille mahdollisimman lyhyen ajan kuluessa ja pienentää köyhyys-, syrjintä- ja syrjäytymisriskiä.

(12) Kesäkuun 2011 neuvoston suosituksessa koulunkäynnin keskeyttämisen vähentämiseen tähtäävistä politiikoista[10] kohdistettiin huomio näyttöön perustuvan, kattavan ja monialaisen politiikan laadintaan sekä siihen sisältyviin toimenpiteisiin, joilla saadaan koulupudokkaat uudelleen mukaan koulutukseen ja vahvistetaan koulutusjärjestelmien ja työelämän välisiä yhteyksiä.

(13) Euroopan parlamentti antoi tukensa tälle lähestymistavalle vuoden 2012 talousarvion valmistelun yhteydessä ja pyysi komissiota toteuttamaan valmistelutoimen, jolla edistetään nuorisotakuiden perustamista jäsenvaltioissa.

(14) Työllisyyspakettia koskevassa komission tiedonannossa Tavoitteena työllistävä elpyminen[11] jäsenvaltioilta, työmarkkinaosapuolilta ja muilta sidosryhmiltä vaadittiin aktiivisiin toimiin ryhtymistä EU:n nykyisten työllisyysongelmien ja erityisesti nuorisotyöttömyyden ratkaisemiseksi. Komissio painotti vihreän talouden, sosiaali- ja terveyspalvelujen ja tieto- ja viestintäteknologian alojen tarjoamaa huomattavaa potentiaalia työpaikkojen luomiseen ja esitti sitä varten kolme toimintasuunnitelmaa jatkotoimia varten. Sen jälkeen komissio toi esiin myös kuusi lupaavaa prioriteettialaa teolliselle innovoinnille, joka edistää siirtymistä vähähiiliseen ja resursseja tehokkaasti käyttävään talouteen.[12] Työllisyyspaketissa komissio korosti lisäksi, että yrittäjähengen vaalimisella, yrityksen perustamisvaiheen tukipalvelujen ja mikroluottojen saatavuuden parantamisella ja työttömyysavustukset starttirahaksi muuttavilla järjestelyillä saataisiin paljon aikaan myös nuorten hyväksi. Paketissa ehdotettiin myös palkkatukien käyttöä uusien työsuhteiden nettomäärän kasvattamiseksi ja kohdennettuja helpotuksia verokiilaan (pääasiassa työnantajan sosiaaliturvamaksuihin) työllisyyden vauhdittamiseksi. Lisäksi ehdotettiin työsuhdeturvalainsäädäntöön tehtäviä tasapainoisia uudistuksia, joiden myötä nuorilla on mahdollisuus saada laadukasta työtä.

(15) Toukokuussa 2012 Euroopan parlamentti[13] patisti jäsenvaltioita toteuttamaan ripeästi konkreettisia kansallisen tason toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että nuorilla on kunnollinen työ-, koulutus- tai uudelleenkoulutuspaikka neljän kuukauden kuluessa koulun lopettamisesta. Parlamentti korosti, että nuorisotakuujärjestelmän olisi oltava oikeudellisesti täytäntöönpanokelpoinen, jotta se tosiasiassa parantaisi niiden nuorten tilannetta, jotka eivät ole koulutuksessa eivätkä työelämässä, ja poistaisi vähitellen nuorisotyöttömyysongelman EU:ssa.

(16) Eurooppa-neuvosto vaati 29 päivänä kesäkuuta 2012 uutta pontta toimiin, joilla lisätään nuorten työllisyyttä; tavoitteena on, että nuorille tarjotaan muutaman kuukauden kuluessa koulunkäynnin lopettamisesta laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka. Neuvosto totesi myös, että kyseisiin toimiin voidaan myöntää tukea Euroopan sosiaalirahastosta ja että jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä mahdollisuuksia rahoittaa tilapäisiä työhönottotukia rahaston avulla.

---

10 EUVL C 191, 1.7.2011, s. 1.
11 COM(2012) 173, 18.4.2012.
12 COM(2012) 582, 10.10.2012.
13 Euroopan parlamentin päätöslauselma Mahdollisuuksia nuorisolle -aloitteesta, 2012/2617(RSP), 24.5.2012.

(17) Komission 20 päivänä marraskuuta 2012 antamassa koulutuksen uudelleenajattelua koskevassa tiedonannossa[14] esitellään tähän liittyvä EU:n panos koulutuksen näkökannalta. Siinä käsitellään koulutusjärjestelmien uudistamiseen ja tehostamiseen liittyviä keskeisiä kysymyksiä, kuten taitojen tarjoamista työmarkkinoiden nykyisten ja tulevien tarpeiden mukaisesti, avointen ja joustavien oppimispolkujen lisäämistä ja kaikkien sidosryhmien yhteistä ponnistelua, myös rahoituksen saamiseksi.

(18) Vuotuisessa kasvuselvityksessä 2013[15] komissio painotti, että jäsenvaltioiden olisi turvattava nuorten siirtyminen koulusta työelämään ja kehitettävä ja toteutettava nuorisotakuujärjestelmiä, joiden mukaisesti jokaisen alle 25-vuotiaan on saatava tarjous työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikasta neljän kuukauden kuluessa virallisen koulutuksen päättämisestä tai työttömäksi joutumisesta.

(19) Nuorisotakuu olisi toteutettava tukitoimia sisältävällä järjestelmällä, ja se olisi sovitettava kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin olosuhteisiin. Toimet pohjautuvat kuuteen toimintalinjaan: kumppanuuteen perustuvien toimintamallien kehittäminen, varhainen puuttuminen ja aktivointi, työmarkkinoille integroitumisen mahdollistavat tukitoimet, EU:n rakennerahastojen käyttö, järjestelmän arviointi ja jatkuva parantaminen ja sen ripeä täytäntöönpano. Niiden tavoitteena on ehkäistä koulunkäynnin keskeyttämistä, parantaa työllistymismahdollisuuksia ja poistaa työllistyvyyden käytännön esteitä. Toimia varten voidaan myöntää tukea EU:n rakennerahastoista, ja niitä olisi jatkuvasti seurattava ja parannettava.

(20) Tehokas koordinointi ja politiikan alojen (esim. työllisyys-, koulutus-, nuoriso- ja sosiaalipolitiikka) väliset yhteistyöjärjestelyt ovat keskeisiä edellytyksiä laadukkaiden työmahdollisuuksien ja oppisopimus- ja harjoittelupaikkojen lisäämiselle.

(21) Nuorisotakuujärjestelmissä on otettava huomioon jäsenvaltioiden vaihtelevat ja eritasoiset lähtökohdat mitä tulee nuorisotyöttömyysasteeseen, institutionaaliseen rakenteeseen ja eri työmarkkinatoimijoiden valmiuksiin. Lisäksi olisi otettava huomioon julkisen talouden erilaiset tilanteet ja määrärahojen jakoon vaikuttavat rahoitusrajoitteet.[16] Vuotuisessa kasvuselvityksessä 2013 komissio toteaa, että investointeja koulutukseen olisi priorisoitava ja vahvistettava mahdollisuuksien mukaan ja samalla olisi varmistettava, että varoja käytetään tehokkaasti. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä työllisyyspalvelujen ja aktiivisten työmarkkinatoimien – esimerkiksi työttömille tarjottavan koulutuksen ja nuorisotakuujärjestelmien – kattavuuden ja vaikuttavuuden ylläpitämiseen ja lisäämiseen. Järjestelmien perustaminen on merkittävää pitkällä aikavälillä, mutta tarvitaan myös lyhyen aikavälin vastauksia talouskriisin dramaattisten työmarkkinavaikutusten tasapainottamiseen,

SUOSITTAA, ETTÄ JÄSENVALTIOT TOTEUTTAVAT SEURAAVAT TOIMET:

(1) Varmistetaan, että kaikille enintään 25-vuotiaille nuorille tarjotaan laadukas työ-, jatkokoulutus-, oppisopimus- tai harjoittelupaikka neljän kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta tai virallisen koulutuksen päättämisestä.

---

14 COM(2012) 669, 20.11.2012.

15 COM(2012) 750, 28.11.2012.

16 Nuorisotakuuseen liittyvät kustannukset eivät kuulu kiinteän pääoman luokkaan kansantalouden tilinpidossa.

Tällaista nuorisotakuujärjestelmää suunnitellessaan jäsenvaltioiden on otettava huomioon yleiset tosiasiat, kuten se, että nuoret eivät ole samanlaisessa sosiaalisessa ympäristössä elävä homogeeninen ryhmä, samoin kuin periaatteet molempien osapuolten velvollisuudesta ja tarpeesta puuttua toistuvien toimettomuusjaksojen riskiin.

Nuorisotakuujärjestelmät on laadittava – kansallisten, alueellisten ja paikallisten olosuhteiden mukaan ja ottaen huomioon toimenpiteiden kohteena olevien nuorten sukupuoli ja monimuotoisuus – seuraavien suuntaviivojen mukaisesti:

Kumppanuuspohjaisten toimintamallien kehittäminen

(2) Nimetään viranomainen, joka vastaa nuorisotakuujärjestelmän perustamisesta ja hallinnoinnista sekä kumppanuuksien koordinoinnista kaikilla tasoilla ja sektoreilla.

(3) Varmistetaan, että nuoret saavat kattavasti tietoa tarjolla olevista palveluista ja tuesta tiivistämällä työllisyyspalvelujen, uraneuvonnan tarjoajien, koulutuslaitosten ja nuorten tukipalvelujen välistä yhteistyötä ja hyödyntämällä laajasti kaikkia tarkoituksenmukaisia viestintäkanavia.

(4) Vahvistetaan työnantajien ja asiaankuuluvien työmarkkinatoimijoiden (työllisyyspalvelut, hallinnon eri tasot, ammattijärjestöt ja nuorisopalvelut) välisiä kumppanuuksia nuorten työ-, oppisopimus- ja harjoittelumahdollisuuksien lisäämiseksi.

(5) Kehitetään julkisten ja yksityisten työllisyyspalvelujen, uraneuvontapalvelujen ja muiden erikoistuneiden nuorisopalvelujen (kansalaisjärjestöt, nuorisokeskukset ja -järjestöt) välisiä kumppanuuksia, joilla helpotetaan työelämään siirtymistä työttömyyden, työmarkkinoiden ulkopuolisuuden tai koulutuksen jälkeen.

(6) Varmistetaan työmarkkinaosapuolten aktiivinen osallistuminen nuoria koskevan politiikan suunnitteluun ja toteuttamiseen kaikilla tasoilla; lisätään niiden tekemien aloitteiden välistä synergiaa oppisopimus- ja harjoittelujärjestelmien kehittämiseksi.

(7) Varmistetaan nuorten ja/tai nuorisojärjestöjen edustajien osallistuminen nuorisotakuujärjestelmän suunnitteluun ja toteuttamiseen, niin että palvelut voidaan mitoittaa tuensaajien tarpeiden mukaisiksi ja kyseiset tahot voivat toimia viestien eteenpäin välittäjinä tiedotustoimissa.

Varhainen puuttuminen ja aktivointi

(8) Kehitetään tehokkaita aktiivisen palveluntarjonnan strategioita nuorten tavoittamiseksi ja heidän rekisteröimisekseen työllisyyspalvelujen piiriin; toimet olisi keskitettävä epäedullisessa asemassa oleviin nuoriin, joiden työllistymiselle on erilaisia esteitä (kuten sosiaalinen syrjäytyminen, köyhyys tai syrjintä), sekä työelämän ja koulutuksen ulkopuolella oleviin nuoriin ottaen huomioon heidän vaihtelevat taustansa (joihin vaikuttavat erityisesti köyhyys, vammaisuus, heikko koulutustaso tai kuuluminen etniseen vähemmistöön / maahanmuuttajatausta).

(9) Tarkastellaan mahdollisuutta perustaa yhteyskeskuksia nuorten tukemisen parantamiseksi ja korjaamaan tarjolla olevien palvelujen mahdollisesti huonoa tuntemusta; yhteyskeskus olisi organisaatio, joka huolehtii kaikkien asianomaisten instituutioiden ja organisaatioiden välisestä koordinoinnista erityisesti

nuorisotakuujärjestelmän hallinnoinnista vastaavan viranomaisen kanssa, niin että ne voivat jakaa tietoa koulunsa päättävistä nuorista ja etenkin niistä, jotka ovat vaarassa jäädä ilman työpaikkaa tai jatkokoulutuspaikkaa.

(10) Annetaan työllisyyspalveluille mahdollisuudet tarjota yhdessä muiden nuorten tukemiseen osallistuvien kumppaneiden kanssa henkilökohtaista neuvontaa ja yksilöllistä toimintasuunnittelua, räätälöidyt yksilölliset tukijärjestelyt mukaan lukien, molemminpuolisen velvoitteen periaatteen mukaisesti varhaisessa vaiheessa.

Työmarkkinoille integroitumista tukevat toimenpiteet

Taitojen lujittaminen

(11) Tarjotaan koulunkäynnin keskeyttäneille ja vähäisen ammattitaidon hankkineille nuorille polkuja, joita pitkin palata koulutukseen, tai toisen mahdollisuuden tarjoavia koulutusohjelmia, joiden oppimisympäristöt sopivat kyseisten henkilöiden tarpeisiin ja antavat heille tilaisuuden hankkia puuttuva ammattitaito.

(12) Varmistetaan, että kaikki nuorisotakuujärjestelmän yhteydessä toteutettavat taitojen ja osaamisen parantamiseen tähtäävät toimet auttavat korjaamaan nykyistä työvoiman tarjonnan ja kysynnän kohtaamattomuutta ja palvelevat työmarkkinoiden tarpeita; tämä koskee erityisesti vihreää taloutta, tieto- ja viestintätekniikan alaa ja terveydenhuoltoalaa.

(13) Huolehditaan siitä, että TVT-/digitaaliset taidot sisältyvät taitojen ja osaamisen lisäämiseksi toteutettaviin toimiin. Lisätään ammatillisen tietämyksen ja osaamisen arvoa huolehtimalla siitä, että TVT-alan opetussuunnitelmat ja todistukset ovat standardien mukaisia ja kansainvälisesti vertailukelpoisia.

(14) Kannustetaan kouluja (perus- ja toisen asteen), myös ammatillisia koulutuskeskuksia, sekä työllisyyspalveluja edistämään ja tarjoamaan nuorille yrittäjyyttä ja itsenäistä ammatinharjoittamista koskevaa jatkuvaa ohjausta, mukaan lukien yrittäjyyskurssit.

(15) Huolehditaan epävirallisen ja arkioppimisen kautta hankittujen taitojen, tietojen ja osaamisen validoinnista tunnustamalla kyseisin menetelmin saadut taitot, tiedot ja osaaminen ja se, että ne parantavat työnhakijoiden mahdollisuuksia työmarkkinoilla.

Työmarkkinoihin liittyvät toimenpiteet

(16) Pienennetään välillisiä työvoimakustannuksia nuorten työhönottonäkymien parantamiseksi.

(17) Käytetään kohdennettuja ja hyvin suunniteltuja palkka- ja työhönottotukia, joilla kannustetaan työnantajia luomaan erityisesti kauimpana työmarkkinoista oleville nuorille uusia mahdollisuuksia, kuten oppisopimus-, harjoittelu- tai työssäoppimispaikkoja, sovellettavien valtiontukisääntöjen mukaisesti.

(18) Edistetään työvoiman liikkuvuutta tarjoamalla nuorille tietoa avoimista työ-, harjoittelu- ja oppisopimuspaikoista ja saatavilla olevasta tuesta eri alueilla ja eri maissa esimerkiksi EURES-järjestelmän tai vastaavien palvelujen kautta, joilla rohkaistaan ihmisiä muuttamaan ja työskentelemään EU:n alueella. Huolehditaan,

että toiselta alueelta tai toisesta jäsenvaltiosta työtä löytäneet nuoret saavat asianmukaista tukea uuteen ympäristöön sopeutumista varten.

(19) Lisätään yrityksen käynnistämisvaiheen tukipalveluja myös tiivistämällä yhteistyötä työllisyyspalvelujen sekä yritystuki- ja (mikro)rahoituspalvelujen tarjoajien kanssa.

(20) Tehostetaan mekanismeja, joilla tuetaan aktivointiohjelmat kesken jättäviä ja etuuksien piiristä pois putoavia nuoria.

EU:n rakennerahastojen käyttö

(21) Käytetään koheesiopolitiikan rahoitusvälineitä täysimääräisesti ja optimaalisesti tulevalla kaudella 2014–2020 tuettaessa nuorisotakuujärjestelmien perustamista. Tätä varten huolehditaan siitä, että edellä mainittujen toimenpiteiden suunnittelulle ja toteuttamiselle annetaan tarvittava etusija ja sen mukaiset resurssit, mukaan lukien Euroopan sosiaalirahaston tarjoamat mahdollisuudet kohdennettujen työhönottotukien rahoittamiseen. Myös ohjelmakauden 2007–2013 vielä saatavilla olevaa rahoitusta olisi käytettävä mahdollisimman tehokkaasti.

(22) Valmistauduttaessa kauteen 2014–2020 kiinnitetään kumppanuussopimuksissa riittävästi huomiota nuorisotakuujärjestelmien toteuttamista koskeviin tavoitteisiin ja kuvaillaan toimenpideohjelmissa toimet, joita on tarkoitus tukea Euroopan sosiaalirahaston asiaankuuluvien investointiprioriteettien mukaisesti; kyseessä ovat etenkin ne prioriteetit, jotka koskevat koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten kestävää integroimista työmarkkinoille sekä nuorten yrittäjien ja yhteiskunnallisten yritysten tukemista ja niiden kummankin panosta kyseisten tavoitteiden hyväksi.

Järjestelmien arviointi ja jatkuva parantaminen

(23) Seurataan ja arvioidaan kaikkia nuorisotakuutoimia ja -ohjelmia, jotta voidaan laatia enemmän näyttöön perustuvaa politiikkaa ja toimenpiteitä sen perusteella, mikä toimii missäkin ja miksi, ja varmistaa siten resurssien tehokas käyttö ja hyvä tuotto investoinneille. Pidetään yllä ajantasainen kokonaiskäsitys nuorisotakuujärjestelmien perustamiseen ja toteuttamiseen erityisesti koheesiopolitiikan toimintaohjelmien puitteissa osoitetun rahoituksen määrästä.

(24) Edistetään vastavuoroista oppimista kansallisesti, alueellisesti ja paikallisesti kaikkien nuorisotyöttömyyden torjuntaan osallistuvien osapuolten välillä, jotta tulevien nuorisotakuujärjestelmien suunnittelua ja tarjoamista voidaan parantaa. Hyödynnetään kaikin tavoin nuorisotakuujärjestelmien valmistelutoimien aikana tuettujen hankkeiden tulokset.

(25) Vahvistetaan nuorisotakuujärjestelmien suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin osallistuvien kaikkien sidosryhmien, myös asiaankuuluvien työllisyyspalvelujen, valmiuksia politiikkaan ja järjestelmien kehittämistapaan liittyvien mahdollisten sisäisten tai ulkoisten esteiden poistamiseksi.

Nuorisotakuujärjestelmien toteuttaminen

(26) Toteutetaan nuorisotakuujärjestelmiä niin pian kuin mahdollista ja huolehditaan siitä, että ne sisällytetään asianmukaisesti tuleviin EU:n yhteisrahoittamiin ohjelmiin

mieluiten heti monivuotisen rahoituskehyksen 2014–2020 alusta asti,

PANEE MERKILLE, ETTÄ KOMISSIO AIKOO:

Rahoitus

(27) Euroopan sosiaalirahaston ohjelmakauden 2014–2020 asiaankuuluvien rahoitusprioriteettien mukaisesti kannustaa jäsenvaltioita käyttämään parhaalla mahdollisella tavalla hyväksi Euroopan sosiaalirahastoa perustaakseen ja toteuttaakseen nuorisotakuujärjestelmiä nuorisotyöttömyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseen ja ehkäisemiseen tarkoitetun politiikan välineenä.

(28) Tukea EU:n yhteisen strategiakehyksen rahastojen (Euroopan sosiaalirahasto, Euroopan aluekehitysrahasto, koheesiorahasto, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto ja Euroopan meri- ja kalatalousrahasto) ohjelmatyötä muun muassa vertaisoppimisen, verkostoitumistoimien ja teknisen tuen avulla.

Hyvät käytännöt

(29) Hyödyntää täysimääräisesti uutta sosiaalisia muutoksia ja innovaatioita koskevaa ohjelmaa nuorisotakuujärjestelmiin liittyvien hyvien kansallisten, alueellisten ja paikallisten käytäntöjen kokoamiseksi.

(30) Kannustaa Euroopan työllisyysstrategian keskinäisen oppimisen ohjelman avulla jäsenvaltioita jakamaan kokemuksiaan ja vaihtamaan hyviä käytäntöjä.

Seuranta

(31) Jatkaa nuorisotakuujärjestelmien suunnittelussa, toteuttamisessa ja tuloksissa tapahtuvan kehityksen säännöllistä seurantaa ja raportointia osana Euroopan laajuisen julkisten työvoimapalvelujen yhteistyöverkoston vuotuista työohjelmaa.

(32) Seurata tämän suosituksen täytäntöönpanoa ja vakiinnuttaa työllisyyskomitean kautta nuorisotakuujärjestelmien toteuttamisen monenvälinen valvonta EU-ohjausjakson puitteissa sekä analysoida toteutettavia toimintalinjoja ja antaa jäsenvaltioille tarvittaessa maakohtaisia suosituksia.

Tiedottaminen

(33) Tukea nuorisotakuun perustamiseen liittyviä tiedotustoimia jäsenvaltioissa käyttäen hyväksi Euroopan nuorisoportaalia ja erityisesti osallistumalla sen tiedotuskampanjoihin.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja